

SOẠN BÀI 25: TIÊU HÓA Ở KHOANG MIỆNG ĐẦY ĐỦ NHẤT

SOẠN BÀI 25: TIÊU HÓA Ở KHOANG MIỆNG ĐẦY ĐỦ NHẤT	1
Câu hỏi ứng dụng:	1
Câu hỏi trang 81:.....	1
Câu hỏi trang 82:.....	2
Bài tập ứng dụng:	2
Bài 1 (trang 83 sgk Sinh học 8) :	2
Bài 2 (trang 83 sgk Sinh học 8) :	3
Bài 3 (trang 83 sgk Sinh học 8) :	3
Bài 4 (trang 83 sgk Sinh học 8) :	3
Lý thuyết tổng hợp:	3

Câu hỏi ứng dụng:

Câu hỏi trang 81:

- Khi ta nhai cơm lâu trong miệng thấy có cảm giác ngọt là vì sao?
- Từ những thông tin nêu trên, hãy điền các cụm từ phù hợp theo cột và theo hàng trong bảng 25.

Hướng dẫn giải chi tiết:

- Khi ta nhai cơm lâu trong miệng thấy có cảm giác ngọt vì tinh bột trong cơm đã chịu tác dụng của enzym amilaza trong nước bọt và biến đổi một thành phần thành đường mantôzơ, đường này đã tác động vào các gai vị giác trên lưỡi cho ta cảm giác ngọt.
- Bảng 25: Hoạt động biến đổi thức ăn ở khoang miệng

Biến đổi thức ăn ở khoang miệng	Các hoạt động tham gia	Các thành phần tham gia hoạt động	Tác dụng của hoạt động
Biến đổi lí học	-Tiết nước bọt -Nhai -Đào trộn thức ăn tạo viên thức ăn	-Các tuyến nước bọt -Răng -Răng, lưỡi, các cơ môi và má -Răng, lưỡi, các cơ môi	-Làm ướt và mềm thức ăn -Làm mềm và nhuyễn thức ăn -Làm thức ăn thấm đẫm nước bọt -Tạo viên thức ăn vừa nuốt
Biến đổi hóa học	Hoạt động của enzym amilaza trong nước	enzim amilaza	Biến đổi một phần tinh bột (chín) trong thức ăn thành đường mantôzơ

Câu hỏi trang 82:

- Nuốt diễn ra nhờ hoạt động của cơ quan nào là chủ yếu và có tác dụng gì?
- Lực đẩy viên thức ăn qua thực quản xuống dạ dày đã được tạo ra như thế nào?
- Thức ăn qua thực quản có được biến đổi gì về mặt lí học và hoá học không?

Hướng dẫn giải chi tiết:

- Nuốt diễn ra nhờ hoạt động của lưỡi là chủ yếu và có tác dụng đẩy viên thức ăn từ khoang miệng xuống thực quản.
- Lực đẩy viên thức ăn qua thực quản xuống dạ dày đã được tạo ra nhờ sự co dẫn phối hợp nhịp nhàng của các cơ thực quản.
- Trong thời gian đi qua thực quản rất nhanh (chỉ 2-4 giây) nên có thể coi như thức ăn không được biến đổi gì về mặt lí học và hóa học.

Bài tập ứng dụng:

Bài 1 (trang 83 sgk Sinh học 8) :

Thực chất biến đổi lí học của thức ăn trong khoang miệng là gì ?

Hướng dẫn giải chi tiết:

Thực chất biến đổi lí học của thức ăn trong khoang miệng là: Nhờ hoạt động phối hợp của răng, lưỡi, các cơ môi và má cùng các tuyến nước bọt làm cho thức ăn đưa vào khoang miệng trở thành viên thức ăn mềm, nhuyễn, thấm đẫm nước bọt và dễ nuốt.

Bài 2 (trang 83 sgk Sinh học 8) :

Hãy giải thích nghĩa đen về mặt sinh học của câu thành ngữ " Nhai kĩ no lâu".

Hướng dẫn giải chi tiết:

Nghĩa đen về mặt sinh học của thành ngữ "Nhai kĩ no lâu" là khi nhai càng kĩ thì hiệu suất tiêu hóa càng cao, cơ thể hấp thụ được nhiều chất dinh dưỡng nên no lâu hơn.

Bài 3 (trang 83 sgk Sinh học 8) :

Với khẩu phần ăn đầy đủ các chất, sau tiêu hóa ở khoang miệng và thực quản thì còn lại những loại chất nào trong thức ăn cần được tiêu hóa tiếp ?

Hướng dẫn giải chi tiết:

Với khẩu phần ăn đầy đủ các chất, sau tiêu hóa ở khoang miệng và thực quản thì những chất trong thức ăn vẫn cần được tiêu hóa tiếp là : gluxit, lipit, prôtêin.

Bài 4 (trang 83 sgk Sinh học 8) :

Khi ta ăn cháo hay uống sữa, các loại thức ăn này có thể được biến đổi trong khoang miệng như thế nào ?

Hướng dẫn giải chi tiết:

Khi ta ăn cháo hay uống sữa, sự biến đổi các loại thức ăn này trong khoang miệng bao gồm :

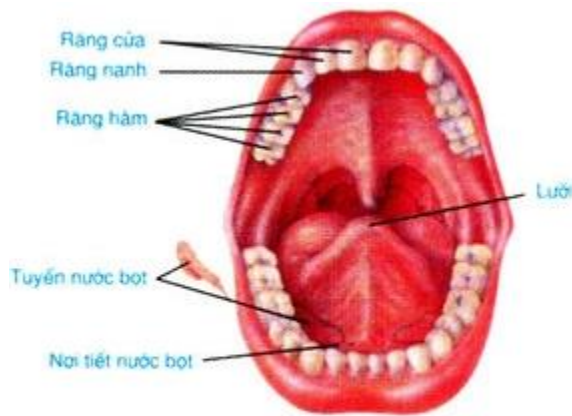
- Với cháo : thấm một ít nước bọt, một phần tinh bột trong cháo bị enzym amilaza phân giải thành mantôzơ .

- Với sữa: thấm một ít nước bọt, sự tiêu hóa hóa học không diễn ra ở khoang miệng do thành phần hóa học của sữa là prôtêin và đường đôi hoặc đường đơn.

Lý thuyết tổng hợp:**I. Tiêu hóa ở khoang miệng**

Cấu tạo khoang miệng (hình 25-1)

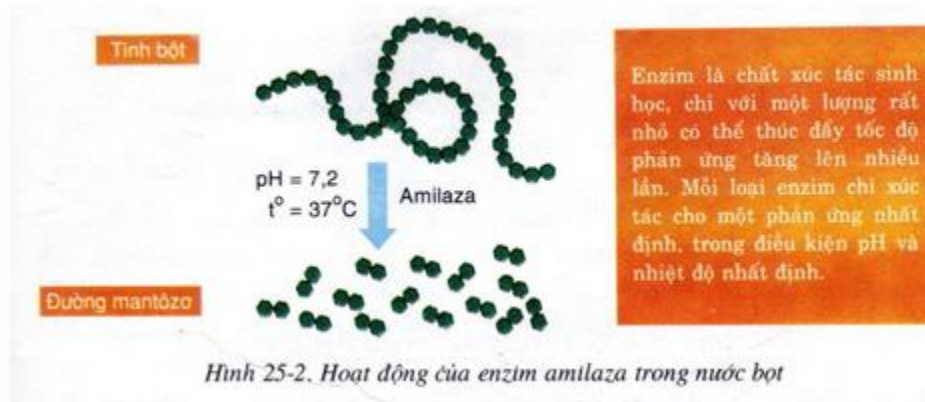
- Khi thức ăn được đưa vào trong miệng sẽ diễn ra các hoạt động sau:
- + Tiết nước bọt
- + Nhai
- + Đảo trộn thức ăn
- + Hoạt động của enzym (men) amilaza trong nước bọt
- + Tạo viên thức ăn

Hình 25-1. Các cơ quan trong khoang miệng

Hình 25-1. Các cơ quan trong khoang miệng

- + Tiêu hóa ở khoang miệng gồm:
 - Biến đổi lí học: nhờ hoạt động phối hợp của răng, lưỡi, các cơ môi và má cùng các tuyến nước bọt thực hiện các hoạt động tiết nước bọt, nhai, đảo trộn thức ăn, tạo viên thức ăn: làm mềm thức ăn, giúp thức ăn thấm nước bọt, tạo viên vừa để nuốt
 - Biến đổi hóa học: hoạt động của enzym amilaza trong hóa học: biến đổi một phần tinh bột (chín) trong thức ăn thành đường mantozo

Hình 25-2. Hoạt động của enzim amilaza trong nước bọt

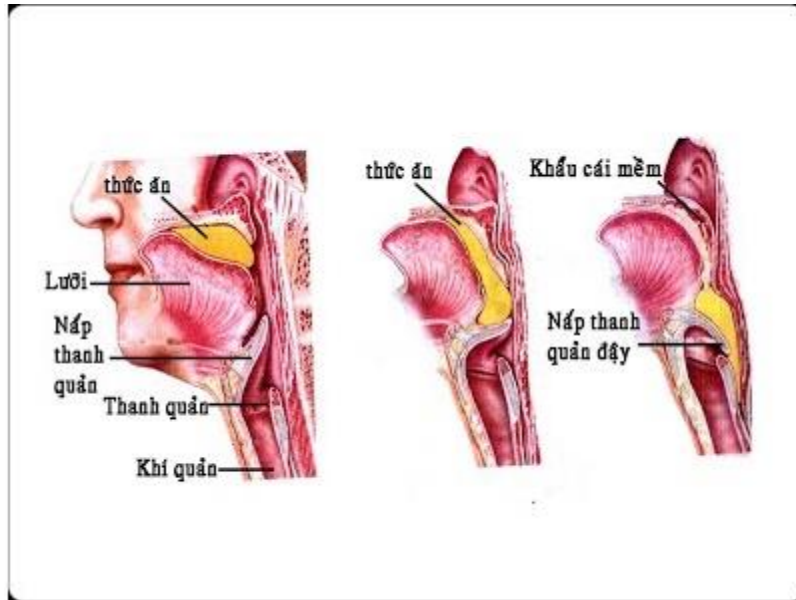
II. Nuốt và đẩy thức ăn qua thực quản

Quá trình nuốt và đẩy thức ăn qua thực quản diễn ra như sau:

- Khi viên thức ăn được tạo ra và thu gọn trên mặt lưỡi thì phản xạ nuốt bắt đầu.
- Đầu tiên lưỡi nâng cao lên viên thức ăn chạm vòm họng →→ hơi rụt lại một chút để viên thức ăn được chuyển xuống họng vào thực quản
- Khi nuốt, lúc lưỡi nâng lên đồng thời kéo nắp thanh quản đóng kín lỗ khí quản (tránh thức ăn không lọt vào đường hô hấp), khẩu cái miệng nâng lên đóng kín 2 lỗ thông lên mũi.
- Khi thức ăn lọt vào thực quản, các cơ vòng ở thực quản lần lượt co đẩy dần viên thức ăn xuống dạ dày.

* Kết luận:

Thức ăn được nuốt xuống thực quản nhờ hoạt động chủ yếu của lưỡi và được đẩy qua thực quản xuống dạ dày nhờ hoạt động của các cơ thực quản.

HẾT.